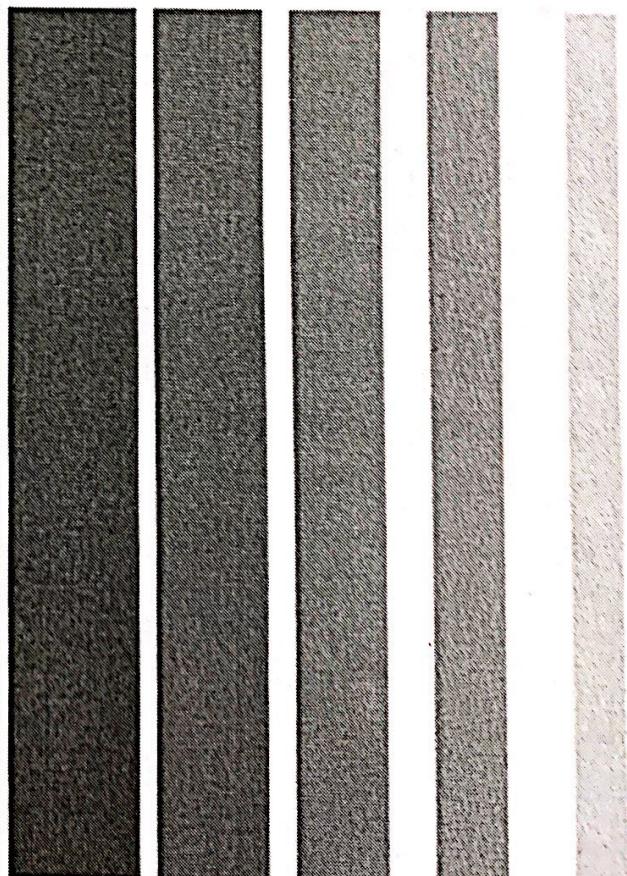
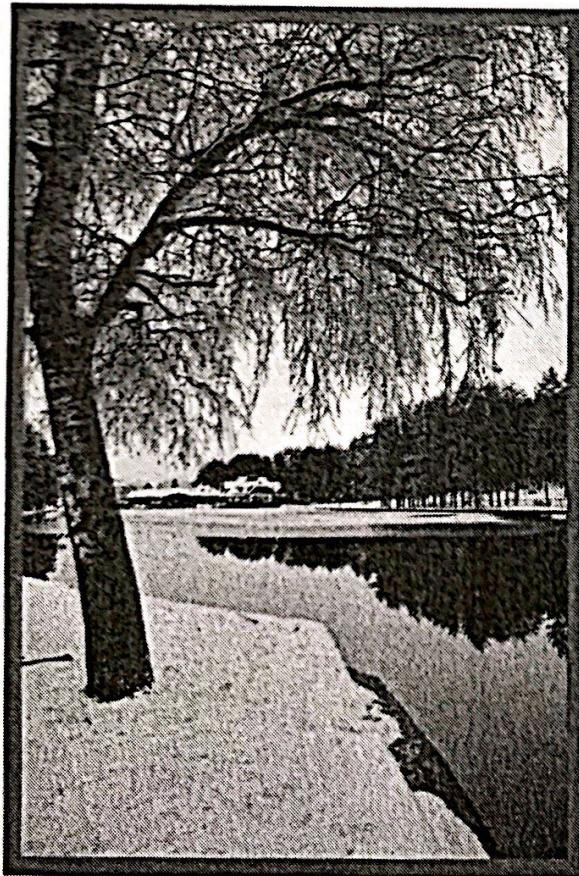

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XIII SAVETOVANJE O ZAŠTITI BILJA

Zbornik rezimea radova

23-26. novembar 2015. godine, Zlatibor

površine od 1 m² izražena je standardnom devijacijom. Poređenjem vrednosti broja cista/100 g zemlje u okviru parcele od (3 x 8) m² utvrđeno je da se 80% površina međusobno statistički ne razlikuju. Njihova zajednička prosečna vrednost ocenjena je na 94 ciste/100 g zemlje, uz standardnu devijaciju od 13 cista/100 g zemlje. Preostalih 20% površina od 1 m² se međusobno statistički ne razlikuju, ali se razlikuju u odnosu na prvu grupu. Njihova prosečna vrednost je 78 cista/100 g zemlje i standardna devijacija je 16 cista/100 g zemlje. Ove površine nisu bile susedne jedna drugoj.

Prema navodima Ferris i sar. (1984) izražavanje gustine populacije cistolikih nematoda u srednjim vrednostima je nedovoljno precizno na što upućuju i rezultati ovog istraživanja jer je došlo do većeg broja opservacija broja cista/100 g zemlje na jednoj strani srednje vrednosti u odnosu na drugu. Stoga treba više pažnje posvetiti kvantifikaciji greške uzorkovanja zemljišta kako bi testiranje sorata na tolerantnost i ispitivanje uticaja različitih faktora na gustinu populacije cistolikih nematoda bili pouzdaniji.

Poster

POPULACIONA VARIJABILNOST *Abutilon theophrasti* Medik. RAZLIČITOG GEOGRAFSKOG POREKLA

Dragana Božić¹, Nevena Nikolić¹, Nikola Obradović¹, Donato Loddo²,
Darko Stojićević³, Markola Saulić¹, Aleksandra Savić¹, Sava Vrbničanin¹

¹ Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6, Beograd

² Institute of Agro-environmental and Forest Biology – CNR, Legnaro, PD, Italy

³ Visoka tehnička škola strukovnih studija, Nemanjina 2, Požarevac

dbozic@agrif.bg.ac.rs

Poznavanje populacione varijabilnosti korovskih vrsta može da bude veoma korisno za njihovo efikasno suzbijanje, usled toga što morfo-anatomske i genetičke razlike između populacija mogu usloviti i različitu osetljivost na herbicide. Razlike između populacija različitog geografskog porekla ne moraju biti uslovljene isključivo njihovim genetičkim razlikama, već mogu biti posledica uticaja agroekoloških uslova u kojima su se biljke razvijale. Kako bi se precizno utvrdila varijabilnost populacija različitog geografskog porekla neophodno ih je gajiti u istim uslovima sredine kako bi se eliminisao efekat sredine na njihov rast, razviće i plodonošenje.

Populaciona varijabilnost invazivne korovske vrste *Abutilon theophrasti* Medik. je analizirana kod 12 populacija različitog geografskog porekla (Katalonija – Španija, Arganda – Španija, Hrvatska, Grčka, Mađarska, Ajova – SAD, Minesota – SAD, Legnaro – Italija, Piza – Italija, Portugal, Slovenija, Srbija). U fazi fizičke zrelosti semena su sakupljena u navedenim područjima i 2014. posejana na oglednom dobru Poljoprivrednog fakulteta „Radmilovac“ u gustini 1 biljka na 0,25 m². U fazi plodonošenja *A. theophrasti* mereni su brojni vegetativni (visina stabla, dužina korena, broj grana, broj listova, površina listova) i generativni (broj čaura, prečnik čaura, broj kućica u čauri, masa semena po biljci) parametri kod ispitivanih populacija.

Generalno, utvrđena je veoma izražena intrapopulaciona varijabilnost na nivou većine vegetativnih i generativnih parametara. Međutim, kod interpopulacione varijabilnosti značajne razlike u vegetativnim parametrima su zabeležene samo između pojedinih populacija (Arganda (Španija) : Grčka, Srbija, Mađarska i Italija (Legnaro); zatim SAD (Ajova) : Srbija i Grčka), pri čemu su najizraženije bile u odnosu na površinu listova. U odnosu na generativne parametre razlike između populacija su bile najizraženije za broj kućica po čauri i prečnik čaura. Radi sveobuhvatne analize varijabilnosti ispitivanih populacija neophodno je proučiti i njihovu anatomsку građu, površinske strukture lista (maljavost), fizičke karakteristike semena, kao i genetičku varijabilnost populacija na molekularnom nivou.

Zahvaljujemo se Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (projekat III46008) i EU FP7-REGPOT AREA projektu koji su podržali ova istraživanja.